

JAARVERSLAG 2020

STRATEGISCHE BOARD

Inhoudsopgave

Voorwoord door Arko van Brakel	3
1 Introductie	4
2 Visie en Missie	4
3 Doelen en ambities	4
4 Realisatie en activiteiten	5
4.1 Themalijn Energietransitie	6
4.2 Themalijn Circulaire Economie	8
4.3 Themalijn Human Capital	10
4.4 Programma's	10
4.5 Communicatie en evenementen	11
4.5.1 Communicatie	11
4.5.1 Lobby	12
4.5.2 Cleantech Regio Monitor	13
4.5.3 Atlas en Places of Hope/Wij maken de Cleantech Regio	13
5 Duiding rol en positie Strategische Board en resultaten	13
6 Bedrijfsvoering en organisatie	14

VOORWOORD DOOR ARKO VAN BRAKEL

Later zullen we ons het jaar 2020 herinneren als het jaar waarin de Cleantech Regio zichzelf opnieuw heeft uitgevonden door terug te keren naar haar wortels. Die wortels geven de regio enerzijds haar prachtige, kenmerkende karakter en maken haar tegelijkertijd zo divers dat de economische stabiliteit eigenlijk altijd gewaarborgd is. Het bestuur van de Strategische Board Stedendriehoek, een van de twee werkorganisaties die onder het merk Cleantech Regio werken, heeft besloten de organisatie een nieuwe, modernere structuur met een nieuwe directie te gunnen. Ook het succesvol binnenhalen en uitvoeren van de Cleantech Regio Deal bleek een positief keerpunt voor zowel de organisatie als het gebied waarin we actief zijn.

De prachtige landschappen in de regio, laten hun kwetsbaarheid voor de effecten van klimaatverandering duidelijk zien. De effecten van stikstof op de Veluwe heidevegetatie, de steeds extremer variërende waterstanden in de IJssel en de droogte in de Achterhoek zijn voor iedereen zichtbaar. Daarnaast heeft het sterk vertegenwoordigde MKB, met haar maakbedrijven, agrarische ondernemingen en de sterke recreatieve sector, bovengemiddeld vaak te maken hebben met de krappe arbeidsmarkt.

Toch is onze regio weerbaar. Want de innovatieve ondernemers in onze regio, in samenwerking met onderwijsinstellingen als Saxion en Aventus, hebben alle mogelijke oplossingen, uitvindingen en businessconcepten al paraat staan om de wereld op een duurzame manier verder te brengen. Een triple helix-organisatie als onze eigen strategische board, waarin diezelfde ondernemers en onderwijsinstellingen bevolgen samenwerken met lokale overheden, kan deze ontwikkeling een impuls geven. En dat is precies waarvoor de Regio Deal bedoeld is.

Door in te zetten op groene groei, met aandacht voor de broodnodige energietransitie in een circulaire economie, stimuleert de regio oplossingen voor een van de grootste uitdagingen die de wereld kent. Ook door vanuit het label 'Cleantech Werkt' de arbeidsmarkt af te stemmen op deze uitdagingen, dragen we bij aan de brede welvaart.

Het afgelopen jaar was ook het jaar van de verbinding. De Regio Deal bleek een solide basis om verder uit te bouwen. Het Regionaal Perspectief 2030, de investeringsagenda voor de komende jaren, is dan ook een logisch vervolg op de Regio Deal. De hernieuwde betrokkenheid die er in 2020 is ontstaan bij onze regio hebben we benut door honderden stakeholders te vragen mee te werken aan een gezamenlijke visie op de toekomst van onze regio. Dat proces krijgt natuurlijk een vervolg in 2021. En het is misschien wel nooit af.

Ook de samenwerking met de GR, die andere werkorganisatie die onder het label Cleantech Regio mag werken, is verder bekrachtigd. De gezamenlijke communicatie is geprofessionaliseerd, bestuurlijke neuzen wijzen steeds meer in dezelfde richting. En het allerbelangrijkst is dat we daardoor weer wat groter durven dromen, zonder onze bescheiden wortels uit het oog te verliezen. Want één ding is zeker: het economische zwaartepunt schuift komende jaren nog verder naar het oosten. We zullen zonder twijfel profiteren van de economische groei die dit met zich meebrengt. Het is onze verantwoordelijkheid om een duurzame invulling aan deze groei te geven, zodat het goede leven én ons prachtige landschap behouden blijven. Want dat is wat ons bindt. Samen maken we tenslotte de regio!

Arko van Brakel
Algemeen directeur Cleantech Regio

1 INTRODUCTIE

De Strategische Board Cleantech Regio (verder te noemen “de Board”) is een slank en wendbaar samenwerkingsverband van ondernemers, onderwijs- en onderzoekinstellingen en overheden in de regio.

De Cleantech Regio bestaat uit de gemeenten Apeldoorn, Brummen, Deventer, Epe, Heerde, Lochem, Voorst en Zutphen. Binnen deze regio werken twee organisaties aan gezamenlijke doelen: de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek (GR), waarin de acht gemeenten zijn vertegenwoordigd, en de Strategische Board waarin de gemeenten samenwerken met ondernemers, onderwijsinstellingen en overige overheden.

Cleantech staat voor meer met minder. Meer productiviteit, banen, efficiency en minder energie- en grondstoffenverbruik en impact op het milieu. 2018 is het jaar waarin de [Agenda Cleantech Regio 2019 – 2023](#) is vastgesteld. Deze agenda is gezamenlijk tot stand gekomen. Vertegenwoordigers vanuit de overheden, het bedrijfsleven, onderwijs en onderzoek hebben gezamenlijk de thema’s en ambities bepaald. Met Energietransitie, Circulaire Economie en Human Capital als tophema’s en ook de nodige inzet op innovatiekracht en schone mobiliteit. Zonder deze basis kunnen wij onze ambities niet realiseren. Dat geldt ook voor onze fijne leefomgeving en vestigingsklimaat. We zorgen dat de Cleantech Regio aantrekkelijk is en blijft voor (nieuwe) inwoners, ondernemers en toptalenten.

Dit jaarverslag is ingericht langs de thema’s van onze ambities voor 2023 uit de Agenda Cleantech Regio 2019 – 2023.

2 VISIE EN MISSIE

Visie:

To a sustainable prosperity

Missie:

Cleantech Regio is de regio om te wonen, werken, studeren, ondernemen en recreëren. Ondernemers, Overheid en Onderwijs & Onderzoek werken vernieuwend samen aan een duurzame welvaart! In 2030 zijn we energieneutraal en afvalvrij.

De visie en missie worden uitgevoerd via de drie tophema’s uit de Agenda Cleantech Regio: Energietransitie, Circulaire Economie en Human Capital.

3 DOELEN EN AMBITIES

De Agenda Cleantech Regio 2019 – 2023 kende een aantal stevige en concrete ambities voor 2023 die een tussenstap zijn voor de doelstelling van een energie neutrale en circulaire Cleantech Regio in 2030. Sommige ambities zijn niet haalbaar gebleken, omdat ze enerzijds moeilijk meetbaar of kwantificeerbaar zijn en een regio als onze Cleantech Regio zichzelf anderzijds niet los kan zien van de omliggende regio’s. De dialoog die gedurende 2020 is ontstaan door de uitvoering van de Cleantech Regio Deal en de opmaat naar het Regionaal Perspectief 2030 heeft ons geleerd dat de ambities zoals die ooit zijn geformuleerd niet meer zo goed passen bij het bescheiden karakter van de regio. Hoewel we de tophema’s zullen blijven omarmen, zullen we na 2020 de agenda en doelen herijken en verrijken (proces Regionaal Perspectief 2030). Voor de goede orde noemen we hier voor de laatste keer de ambities van de Cleantech Regio voor 2023 zoals die in de Agenda zijn geformuleerd:

- **Tophema Energietransitie**
Met 25% minder CO₂-uitstoot de meest duurzame regio in Nederland. De oude doelstelling van 10% minder CO₂-uitstoot in 2020 (-/- 200.000 ton CO₂) blijft staan.
- **Tophema Circulaire Economie**
De meest circulaire regio in Europa.
De oude doelstelling van 33% minder huishoudelijk afval in 2020 (-/- 20.000 ton) blijft staan.
- **Tophema Human Capital**
Iedere werkgever heeft de medewerkers die nodig zijn.
De oude doelstelling van 4.000 nieuwe Cleantech banen in 2020 blijft staan (+ € 200 miljoen stijging BRP)
- **Thema Slimme en schone mobiliteit**
Ons vervoer is snel, slim en schoon.
- **Thema Leefomgeving**
Duurzame energie-opwekkers ingepast in ons mooie landschap.
- **Thema Vestigingsklimaat**
In landelijke top 5 als dé vestigingsregio voor bedrijven en talenten.

- **Thema Innovatiekracht**
Jaarlijks minimaal 100 startups/nieuwe businesscases ondersteunen.

De eerste drie thema's vallen onder de verantwoordelijkheid van de Strategische Board, en werkt in uitvoering samen met de drie O's ('de triple helix;'). De overige drie vallen onder de samenwerkende gemeenten in de GR. Het thema Innovatiekracht loopt als rode draad door alle thema's heen.

4 REALISATIE EN ACTIVITEITEN

In de eerste helft van 2020 zijn regionale bedrijven en initiatieven, die een potentiële bijdrage leveren aan de doelstellingen van de agenda, gefaciliteerd door de adviseurs van Cleantech Regio Development. De innovatiemakelaars en mkb-adviseurs (eerstelijns) helpen bedrijven verder door het verbinden met netwerk, kennis of financieringsmogelijkheden. Dit hebben zij over geheel 2020 kunnen doen.

In deze bijzondere tijd zijn er negen events (voornamelijk digitaal), met naar schatting 715 bezoekers georganiseerd. Verder waren er in Gelderland 496 bedrijfscontacten en een bedrag van € 656.800,- aan uitgelokte investeringen. Hierbij zijn de BOOST digitaliseringsvouchers inbegrepen, maar het bedrag is erg omvangrijk omdat er vanuit het A+O fonds € 500.000 is ontvangen voor de Technohub Inclusieve Technologie. In Overijssel zijn dat er ook rond de 500 bedrijfscontacten geweest.

Overall is er in 2020 door 'de eerstelijns' goed gepresteerd. Echter, corona heeft natuurlijk sporen nagelaten. We zien dat in coronatijd het aantal gesprekken hoog was, deels omdat er veel contacten zijn geweest met bedrijven vanwege corona, maar ook omdat er met meer bedrijven op één dag gesproken kon worden door het wegvallen van reistijd.

Wel wordt benadrukt dat fysieke bedrijfsbezoeken hun meerwaarde hebben; men heeft het dan uitgebreider met elkaar over een breder scala aan onderwerpen. Bij fysieke afspraken is het associatieve verbinden makkelijker en is er verdieping mogelijk. Een werksituatie bekijken roept vragen op en zorgt voor verhalen, waardoor je het over meerdere zaken hebt dan de specifieke reden/aanleiding van het bezoek. Een grote meerwaarde!

Het eerste half jaar konden de business developers ('tweedelijns'), initiatieven die een duwtje nodig hebben om tot impact te komen, nog ondersteunen. Vaak in de vorm van verbinden met netwerk(en), kennis en het mogelijk maken van financiële ondersteuning. Deze financiële ondersteuning wordt beschikbaar gesteld door de provincies Gelderland en Overijssel en door eigen middelen van de Strategische Board. De 'derdelijns' richt zich op programma's.

In 2020 is de overgang van de business developers naar de themalijnmanagers zichtbaar geworden. Dit heeft duidelijk impact gehad op het faciliteren van projecten. De Regio Deal werd een feit en werd een voornaam aandachtspunt.

Facilitering

De beoordeling van het ondersteunen van de initiatieven gebeurt middels een vast stappenplan, met onder andere de volgende beoordelingscriteria: bijdrage aan doelstellingen van de Agenda, regiobelang, opschaling, innovatie, haalbaarheid en organisatie en ambitie van initiatiefnemer. Voor de technisch innovatieve initiatieven wordt een beroep gedaan op een groep experts uit de geleding 'ondernemers'.

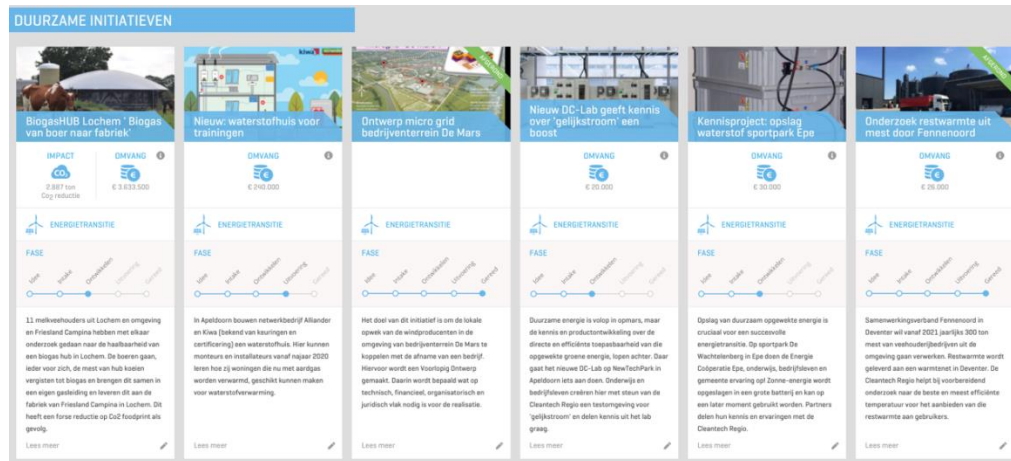
Projectportfolio

Alle initiatieven die CTR/themalijnmanagers op deze wijze dan ook ondersteunt zijn opgenomen in de database Projectportfolio en publiek beschikbaar. Van de initiatieven zijn o.a. de initiatiefnemer, de omschrijving van het initiatief, de investeringen en de potentiële impact opgenomen, zie <https://www.cleantechregio.nl/duurzame-initiatieven>.

4.1 THEMALIJN ENERGIETRANSITIE

1. Ondersteuning (kleine) initiatieven en portfolio

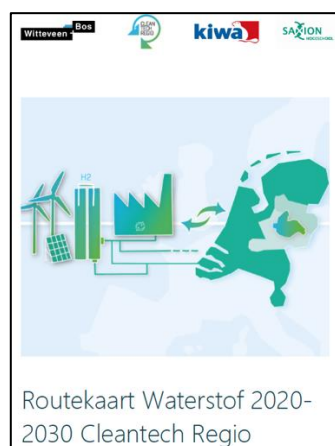
In 2020 zijn er binnen het thema Energietransitie 42 initiatieven ondersteund vanuit de Cleantech Regio. Deze initiatieven zijn vastgelegd in onze portfoliotool. Vanuit deze tool zijn verschillende initiatieven gepubliceerd in de nieuwsbrief en op de website.

2. Routekaart Waterstof 2020-2030 Cleantech Regio

In december 2019 heeft de Strategische Board besloten dat er een routekaart Waterstof voor de Cleantech Regio moest komen. Hiervoor is tevens een programma waterstof ontworpen.

De routekaart is opgesteld naar aanleiding van een opdracht aan het consortium Witteveen+Bos [pervoerder], Kiwa Technology en Saxion. Vanuit het themalijn Energietransitie is er een actieve bijdrage geleverd aan de uitvoering van 20 interviews en het redactioneel beoordelen van de eindrapportage.

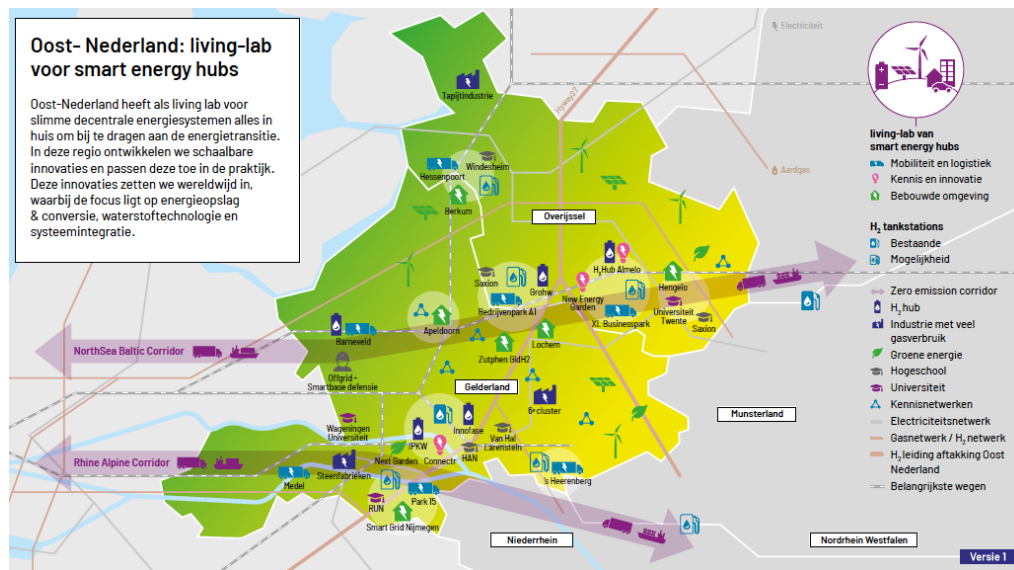
3. Kennissessies Warmtenetten

In 2020 is de eerste van een reeks kennissessies over warmtenetten georganiseerd door Cleantech Regio. Er is op dit thema nog veel behoefte aan kennis en het delen van deze kennis. Deze sessie stond in het teken van 'rolneming' en 'eigenaarschap'. In 2021 zullen er meerdere kennissessies volgen.

4. HyEast / Smart Energy Hubs – samenwerking Oost Nederland

Cleantech Regio is mede oprichter van het samenwerkingsplatform HyEast. Hierin zijn vijf regio's uit Oost Nederland, de provincies Gelderland en Overijssel en Oost NL vertegenwoordigd. Doel van dit platform: kennis delen, initiatieven aan elkaar verbinden, beleid afstemmen, lobby en gezamenlijke positie bepaling. Er zijn in 2020 acht bijeenkomsten van HyEast bijgewoond door Cleantech Regio.

Hieruit is de opdrachtverstrekking naar Stratelligence voortgekomen om te komen tot een gezamenlijk 'position paper' rondom het thema Smart Energy Hubs. Cleantech Regio is hierbij mede-opdrachtgever en mede-beoordelaar. De eindrapportage is publiek beschikbaar gesteld en de communicatie is verzorgd door een bijdrage vanuit CTR.

5. Regio Deal

In september 2020 is er een start gemaakt in de begeleiding van penvoerders welke de verschillende initiatieven, binnen het thema 'groene groei', vertegenwoordigen. In 2020 zijn alle penvoerders geïnformeerd over het proces van aanvraag van middelen vanuit de Regio Deal. Voor het thema Energietransitie geldt dat er zes projecten in de Regio Deal zitten welke recht hebben op deze middelen. Met alle penvoerders zijn procesafspraken gemaakt en zal vanaf begin 2021 leiden tot de eerste concrete aanvragen.

6. S3 platform [Smart Specialisation Platform]

De themalijnmanager Energietransitie is, mede namens het samenwerkingsverband in Oost Nederland op het thema waterstof, lid van het Europese netwerk 'Hydrogen Valleys S3 Partnership'. Bij dit netwerk zijn inmiddels 38 Europese regio aangesloten. Voor al deze regio's geldt dat er specifieke aandacht is voor het thema waterstof binnen de energietransitie. Het doel van dit netwerk is kennisdelen, samenwerking in werkgroepen, lobby en [in de toekomst] gezamenlijk deelnemen aan Europese subsidie mogelijkheden [calls]. Wij zijn ook actief lid in de werkgroep Industrial Heating. In februari hebben wij een bijeenkomst in Parijs bijgewoond en zijn er drie meetings online georganiseerd. Deze meetings doen we gezamenlijk met de regionale lobby-medewerkers. Zie ook: <https://s3platform.jrc.ec.europa.eu/hydrogen-valleys>

7. Ondersteuning RES 1.0

Vanuit de uitvoeringsorganisatie is er ondersteuning georganiseerd t.b.v. de ondersteuning van de portefeuillehouder in de board. Tevens zijn wij onderdeel van de kerngroep RES Cleantech Regio en hebben wij input geleverd op het onderdeel Innovatie binnen de RES.

8. Programma Biogas in ontwikkeling

In 2020 is duidelijk geworden dat biogas, uit o.a. mestvergisting, een kansrijk onderdeel gaat worden van de energiemix en decentrale energieoplossingen binnen onze regio. Het ontstaan van diverse initiatieven waaronder 'Oxe geeft gas'. In 2020 hebben we de verkenningen uitgevoerd en contouren geschetst voor dit onderwerp. Dit zal in 2021 leiden tot een programmatische aanpak.

9. Duurzame Vakantieparken gemeente Epe

Cleantech Regio is betrokken geweest bij het ontwerpen van een plan van aanpak voor verduurzaming van vakantieparken binnen de gemeente Epe. De nadruk hierbij ligt op een duurzame energievoorziening. Hiervoor is samen met ondernemers, Saxion, Vitale Vakantieparken en gemeente

Epe een 'drie stappen plan' gemaakt. De inzet van studenten en de ondersteuning vanuit de gemeente maakt dit een échte 'triple helix'-samenwerking in de praktijk.

10. Duurzame Luchtvaart – DEAC

Cleantech Regio is één van de initiatiefnemers tot oprichting van Stichting Dutch Electric Aviation Centre op luchthaven Teuge. DEAC is een kennis- en expertisecentrum rondom het thema duurzame luchtvaart en elektrisch vliegen. DEAC is een unieke samenwerking tussen vier onderwijsinstellingen op drie verschillende onderwijsniveaus (MBO, HBO en Universiteiten).

11. Zon op dak van bedrijven

In de afgelopen jaren is er door RVO een beschikking afgegeven voor de realisatie van zon op dak van grootverbruikers middels de SDE+ regeling. In de praktijk blijkt dat veel toegekende beschikkingen niet worden uitgevoerd. Cleantech Regio heeft in samenwerking met Taskforce Zon laten uitzoeken hoeveel procent van de toegekende SDE+ beschikking ook daadwerkelijk gerealiseerd zijn en heeft onderzoek laten doen naar de redenen waarom dit niet gebeurt. Hierop heeft de taskforce zon een campagne ingericht om ondernemers hierbij te ondersteunen.

4.2 THEMALIJN CIRCULAIRE ECONOMIE

Ontwikkelingen Themalijn Circulaire Economie

Binnen de themalijn Circulaire Economie zijn in 2020 substantiële stappen gezet om zich intern te organiseren en haar activiteitenprofiel verder aan te scherpen. In een co-creatie proces met vertegenwoordigers uit onderwijs, overheid en het bedrijfsleven ontwikkelde het team Circulaire Economie een Actieplan voor de periode 2020-2021. In dit plan zijn de nationale en provinciale ambities op het vlak van circulariteit in de regio-context geplaatst en vertaald naar concrete acties die zowel aansluiten bij de uitdagingen in de regio als bij de ambitieuze doelstellingen uit de Cleantech Regio Agenda 2019-2023. Zo zijn naast circulaire principes die leidend zijn voor het ondersteunen van initiatieven ook een aantal prioritaire grondstofstromen en overkoepelende thema's gedefinieerd.

Het thema 'water' wordt met betrekking tot circulaire activiteiten vaak over het hoofd gezien en is in bovengenoemd actieplan opgenomen als één van de belangrijke thema's in onze regio. In 2020 is de uitvoeringsorganisatie uitgebreid met een expert op het gebied van water en watermanagement.

Verder is er specifieke aandacht voor circulaire activiteiten rondom het thema Agro & Food. Naast het inrichten van een regulier afstemmingsoverleg met de tafel Voedsel & Landschap is eind 2020 het proces in gang gezet om een Business Developer voor dit onderwerp te werven. Het team van de themalijn Circulaire Economie zal begin 2021 hiermee worden versterkt.

In de tweede helft van 2020 heeft het team vanuit de themalijn CE een start gemaakt met het uitvoeren van het actieplan Circulaire Economie én is er vol ingezet op het begeleiden van de (circulaire) projecten uit de Regio Deal in de actielijn 'groene groei' om te komen tot indiening van de projecten. Vanuit het Regio Deal-project Circulaire Fabrieken hebben dit najaar vijf bedrijven gevestigd in de Cleantech Regio subsidie gekregen om werk te maken van circulariteit. [Leadax, Lagemaat, Bakkerij Fuite, Artech Rubber en Clear Polymers].

In 2020 versterkte de themalijn haar strategisch-inhoudelijke samenwerking met het CIRCLES-netwerk en is strategisch overleg met beide provincies hernieuwd dan wel gecontinueerd. Verdere verbindingen met het onderwijs (Aventus en Saxion) zijn opgepakt en is aandacht gegeven aan de manier waarop we de regio kunnen versterken door bijvoorbeeld te inventariseren welke projecten bij kunnen dragen aan de EU Green Deal.

Ondersteunde projecten en initiatieven

Vanuit de werkorganisatie zijn de volgende initiatieven binnen de themalijn Circulaire Economie aangejaagd, geprikkeld, verbonden, geadviseerd en/of ondersteund.

Titel	Bijdrage themalijn	Initiatiefnemer
C-Boostr - circulair ambachtscentrum	Financiële bijdrage voor proces- en pilotontwikkeling, business development en begeleiding	Steeff Niesing & Bernd Teule
Circulaire Quickscan voor betonnen elementen	Advies en netwerk	Witteveen & Bos

Circulaire RLDPE productielocatie	Ondersteuning bij subsidieaanvraag Slim & Circulair (letter of intent)	Clear Polymers BV
Circulaire route IJsselbiënnale	Financiële bijdrage voor ontwikkeling route, begeleiding, advies, netwerk	Verlengd tot 2021
Circular Energy Solutions	Advies en netwerk	Tom Bergisch
Cirkelstad Apeldoorn	Netwerkpartner	Cirkelstad Coöperatie
De Mars circulair – Grondstoffenexpeditie	Financiële bijdrage voor onderzoek, begeleiding	Saxion
Low Code demo E-novation hub hergebruik (consumenten) elektronica	Financiële bijdrage voor onderzoek, begeleiding	CirkelWaarde – Circulus Berkel
Floating Farms: kansrijk voor regio Zutphen?	Financiële bijdrage voor haalbaarheidsonderzoek	Floating Farm Holding BV
Hanzetas	Advies en netwerk	Claudia Casagrande
Innovatie Strobox: ecologisch stro-bouwen	Advies, Business Development	Daan Molkenboer & Roelof Vossenbeld
E-novation: Kenniscentrum elektronica-afval	Begeleiding vanuit eerste lijn	Circulus Berkel
Korte voedselketens voor zorginstellingen	Advies	Stichting Philadelphia Zorg
MiniStek: duurzaam en circulair tiny houseconcept, fase 2	Advies, Business development	Ministek vof
Onderzoek naar circulaire regio DNA	Advies, netwerk, begeleiding studenten	Saxion, loopt door in 2021
Productie van Bio-LNG	Verkenning	Green Biopower BV
River Fashion fase 2	Advies en netwerk	Hanneke Siebelink
Slimme uitrol van groene daken	Advies, netwerk, begeleiding bij subsidieaanvraag	RACE Foundation
Train de trainer webinar 'Circulariteit' voor de lessen burgerschap	Ontwikkeling workshop en lesbrieven, inhoudelijke expertise	Aventus

4.3 HUMAN CAPITAL

Ontwikkelingen Themalijn Human Capital

In de zomer van 2020 is het Actieplan Human Capital opgeleverd en goedgekeurd door de Board. Het actieplan Human Capital richt zich op alle relevante sectoren in ons werkgebied. Ook zijn nadrukkelijk alle beroepen en groepen werkenden in beeld; van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt tot specifiek gekwalificeerde hoger opgeleiden. Specifieke aandacht is er voor kansberoepen (waaronder de techniek en banen in de energietransitie).

De themalijnmanager Human Capital is aan de slag gegaan met het laten landen van de projecten in het actieplan Human Capital en de Regio Deal (actielijn 'Cleantech Werkt'). Daarnaast lag de focus op het neerzetten van een duidelijke rol: waar draagt Cleantech Regio precies aan bij op het thema Human Capital? Na afstemming met het speelveld zijn een aantal pijlers verwoord: verbindingen leggen op regionaal niveau, versterken van de initiatieven die er zijn, signaleren wat er mist in alle initiatieven voor een gezonde en wendbare arbeidsmarkt en het aanjagen van vernieuwing en innovatie.

Platform Techniek Stedendriehoek

Hoewel geremd in mogelijkheden door het coronavirus, heeft het Platform Techniek Stedendriehoek in 2020 verschillende activiteiten uitgevoerd, gericht op het stimuleren van het ontdekken, leren en werken in de techniek. In de loop van 2020 is meer verbinding met Cleantech Regio ontstaan, en werd meer gezocht naar het leggen van verbindingen met het Actieplan Human Capital. De doorontwikkeling van Platform Techniek Stedendriehoek naar een nieuwe versie van het platform heeft in 2020 lange tijd stilgelegen, en is eind 2020 weer opgepakt.

Ondersteunde projecten en initiatieven

Vanuit de werkorganisatie zijn de volgende initiatieven, geadviseerd, verbonden, aangejaagd en ondersteund.

Zomerondernemer 2020: ondersteunen van beginnende ondernemers in een summer course	Stichting the New Entrepreneur
Masterclass 'Omgaan met Complexe Vraagstukken'	Cleantech Regio [i.s.m. Activity]
Train de trainer webinar 'Circulariteit' voor de lessen burgerschap	Aventus
Samen Werken aan Wendbaarheid	Saxion, Aventus, Leerwerkloket Stedenvierkant, FactorWerk, Gelders Vakmanschap, Deventer Informatiestad
Landschapskaart speelveld Human Capital	Leerwerkloket Stedenvierkant, gemeente Deventer

4.4 PROGRAMMA'S

Programma's betreft kansen voor de regio, die niet in een themalijn passen of nog geen eigenaar hebben. Ze scheppen kaders waarbinnen initiatieven en projecten kunnen starten.

1. Programma Cleantech A1-Zone

Cleantech Icoon A1 is één van de vliegwielprojecten uit de Omgevingsagenda Cleantech Regio. Deze agenda voeren provincie Gelderland, de Strategische Board Stedendriehoek en de Stedendriehoek-gemeenten samen uit. Samen werken zij aan gezamenlijke thema's die elkaar raken en versterken en die extra inspanning vragen van overheden, ondernemers en onderwijs en onderzoek. Projecten zoals Cleantech Icoon A1 versnellen de realisatie van ambities.

- **A1 Viewer:** gestart in 2020
Toont alle duurzame initiatieven in de A1-zone, zodat ondernemers en initiatiefnemers van elkaar kunnen leren, versterken en samenwerken.
- **Blikvanger en profileringsconcept:** start naar verwachting in Q1 2021
Zichtbaarheid en 'beleefbaarheid' van de Cleantech Regio vanaf de A1, zowel expliciet [bijvoorbeeld bewegwijzering] als impliciet [uitstraling].
- **Toekomstbestendige Energie-infrastructuur:** start naar verwachting in Q1 2021
De netcapaciteit van de twee netbeheerders loopt tegen grenzen aan, waardoor de duurzaamheidsambities mogelijk in gevaar komen. Een regionale strategie, aanpak van

specifieke vraagstukken en daarnaast ondersteuning bij initiatieven moet helpen om oplossingen te vinden.

- **Gebiedsontwikkeling Wilp-Achterhoek** (resultaat in 2021)
Het plan van lokale initiatiefnemers komt in een fase waarbij regionale ondersteuning vereist is, mede door de versnelde verbreding van de A1.

2. Programma Waterstof

Waterstof staat volop in de schijnwerpers, er zijn hoge verwachtingen en er is ook een roep om realisme. De Strategische Board Cleantech Regio benoemde de verkenning van waterstof als duurzame energiedrager dan ook als regionale prioriteit [17 juli 2019]. In december 2019 gaf de Strategische Board opdracht tot het opstellen van een regionale waterstofstrategie waarmee de industrie in de Cleantech Regio in 2030 over voldoende waterstof kan beschikken. Deze 'Routekaart Waterstof 2020-2030' kwam in 2020 in concept klaar, de oplevering geschiedt in Q1 2021. Hierna wordt vanuit de themalijn Energietransitie aangesloten bij ontwikkelende programma's van provincies, andere regio's en het rijk. In 2021 worden initiatieven gestart die binnen de regiodeal vallen, resultaat worden in 2022 geboekt.

3. Programma Water (ontwikkeling)

Water is op veel manieren belangrijk voor de regio: vaarwegen, droogtebeheersing, drinkwater, zuivering. Door de uitvoeringsorganisaties (waterschappen, drinkwaterbedrijven, Rijkswaterstaat) te verbinden aan de Cleantech Regio kunnen gezamenlijke ambities naar verwachting beter worden behaald. In 2020 is gestart met het Water Test Network, dat de samenwerking tussen waterschappen en het bedrijfsleven versterkt. Daarnaast is er met een eerste inventarisatie voor een bredere agenda gestart. De programmatische aanpak wordt in 2021 in samenwerking met de uitvoeringsorganisaties gevormd.

Kennis- en netwerkorganisatie

Om de beschikbare fondsen die initiatieven in de regio kunnen ondersteunen beter te kunnen ontsluiten, is er een start gemaakt met een nieuwe rol voor de Strategische Board als aanjager, regisseur en intermediair tussen beschikbare middelen en initiatieven in de regio. Feitelijk is de werkorganisatie van de Strategische Board Stedendriehoek een kennis- en netwerkorganisatie, die sterk verankerd is in regionale netwerken en voortdurend beoogt effectieve banden te onderhouden met lokale, regionale, landelijke en internationale stakeholders en investeerders. Dit alles heeft tot doel om vraag (kansen en initiatieven in de regio) te verbinden met aanbod (fondsen bij van o.a. provincies, rijk en Europa). Dat kan uiteenlopen van een matching met subsidies (bijvoorbeeld 'zon op dak'), tot ontwikkeltrajecten waar ook lobby een belangrijke rol zal spelen (bijvoorbeeld in samenwerking met Landsdeel Oost zorgen dat er groene waterstof beschikbaar komt). In 2020 is de aanzet gedaan tot het professionaliseren van deze kennis- en netwerkorganisatie, onder anderen door ons te omringen met deskundigen vanuit de triple helix en programma- en themalijnmanagers vanuit de regionale uitvoeringsorganisatie. Deze strategie wordt in 2021 verder geëffectueerd.

4.5 COMMUNICATIE EN EVENEMENTEN

4.5.1 Communicatie

Het communicatieteam heeft zich in 2020 gericht op het profileren van de Cleantech Regio bij interne en externe stakeholders. GR en Board trekken hier samen in op en profileren zich als één regio naar buiten.

- Op het gebied van corporate communicatie heeft het team zich met name ingezet op het aanscherpen van online kanalen als Twitter, LinkedIn en Facebook.
- Daarnaast is ondersteuning geboden aan lobbyactiviteiten waarbij de twee meest in het oog springende activiteiten *de Regio Deal*, die op 13 juli 2020 is ondertekend, en *de lobby voor de Tweede Kamerverkiezingen van maart 2021* waren. Ter voorbereiding op de verkiezingen is een animatiefilmpje gemaakt, inclusief bijbehorende infographic en toelichtende tekst die bestuurders kunnen inzetten in hun netwerk.
- Ook is communicatieve ondersteuning geboden aan specifieke GR-dossiers, waaronder toekomstbestendige bedrijventerreinen, de woonagenda en bereikbaarheid door middel van bijvoorbeeld infographics en persberichten.
- De communicatieve ondersteuning van de RES en het programma Slimme & Schone Mobiliteit is met name extern ingevuld, gefinancierd uit de respectievelijke programmabegrotingen en niet uit de regiobegroting. Wel heeft het communicatieteam bijgedragen aan het verbinden van de maatschappelijke partners om samen te werken aan de Concept RES, aangeboden op 29 oktober jl. Ook is er verder gewerkt aan de RES 1.0, waarbij Cleantech Regio verantwoordelijk is voor de regionale communicatie en de gemeenten voor de lokale communicatie en participatie.
- Richting de gemeenteraden is in 2020 een start gemaakt met een kwartaalupdate vanuit de

secretaris waarin raadsleden in gesprek gaan met de secretaris van de GR en de directeur van de Board.

Monitoring Online Prestaties

Sinds oktober 2019 wordt met een andere online-aanpak gewerkt. Vrijwel dagelijks wordt een nieuw bericht op de website en op social media gepost (in plaats van enkele keren per week) en de nieuwsbrief wordt maandelijks verstuurd (in plaats van tweewekelijks). De afgelopen jaren waren we als Cleantech Regio vooral informatie aan het zenden. We willen graag meer online betrokkenheid bij en in de Cleantech Regio. Om te weten of deze nieuwe werkwijze een positief effect heeft, monitoren we sinds april 2020 onze online prestaties. Hieronder de resultaten.

Volgers op Facebook	Twitter	LinkedIn
1 april 2020: 633	1 april 2020: 1.759	1 april 2020: 1.029
1 januari 2021: 712	1 januari 2021: 1.826	1 januari 2021: 1.500
<i>[12% groei t.o.v. april]</i>	<i>[3,8% groei t.o.v. 1 april]</i>	<i>[45,7% groei t.o.v. 1 april]</i>

Abonnees nieuwsbrief	Website
23 april 2020: 1.868	Totaal aantal gebruikers: 7.117
17 december 2020: 2.189	Aantal nieuwe gebruikers: 6.446
<i>[17,2% groei t.o.v. april]</i>	Aantal sessies per gebruiker: 1,38
	Pagina's/sessie: 2,36
	Gem. sessieduur: 1:47

In 2020 is de werving van een nieuwe communicatieadviseur twee keer uitgezet bij de aangesloten gemeenten, zonder resultaat. Voor het voorjaar van 2021 zijn er twee nieuwe communicatieadviseurs aangetrokken. Eén voor de board en één voor de GR.

4.5.1 Lobby

Regio Deal

Eén van de grootste resultaten op het gebied van lobby in 2020 is het ‘binnenhalen’ van de Regio Deal geweest. Het afstemmen, ontwikkelen en indienen vond in 2019 plaats; de bestuurlijke lobby bereikte het hoogtepunt in de eerste maanden van 2020. En ook nu de Regio Deal in werking is, blijft lobby een belangrijk onderdeel van het Regio Deal-proces. De ambtelijke en bestuurlijke ontmoetingen met stakeholders van Rijk en provincies in het kader van de voortgang van de Regio Deal zijn de ideale gelegenheid om ons als Cleantech regio te blijven profileren, coalities te smeden en relevante ingangen te benutten.

Nederland slim benutten

Samen met beide provincies én alle Oost Nederlandse regio's zijn we gestart met de campagne 'Nederland Slim Benutten'. De campagne toont het belang van Oost Nederland voor heel Nederland, vraagt aandacht voor Oost in landelijke trajecten en aanpakken en dient als inspirator om straks bij formatie meer aandacht te krijgen voor 'de regio'.

Tweede Kamerverkiezingen maart 2021

Naast Nederland Slim Benutten ondernamen we ook actie richting de verkiezingen en formatie. We hebben gewerkt aan een filmpje en een praatplaat die we onze bestuurders hebben aangeboden om zo hun contacten aan te spreken op de kansen die er liggen in de Cleantech Regio.

Brussel

De geplande bestuurlijke bezoeken Brussel in het voor- en najaar van 2020 zijn niet doorgegaan. Tevens is onze Brusselse lobbyist halverwege het jaar vertrokken naar de provincie Overijssel. We zijn in overleg met de provincies om te kijken hoe we in de toekomst de samenwerking in Brussel beter kunnen inrichten.

Samenwerking provincies

De afgelopen tijd hebben we [achter de schermen] ook ingezet op verbeterde samenwerking met andere regio's en de provincies. Dat is natuurlijk in het traject rond de Regio Deal al intensief geweest, maar we pakken graag structureel door. Met Overijssel wordt daar inmiddels over gesproken in de vorm van een gezamenlijke [provincie en regio's] lobbyagenda. Er is in ieder geval de intentie om tot die agenda te komen. Een gezamenlijke agenda betekent ook meer samenwerking tussen lobbyisten onderling. Een goede ontwikkeling voor een verbindingsregio als de Cleantech Regio.

4.5.2 Cleantech Regio Monitor

Begin 2018 is de Agenda Cleantech Regio uitgebracht. Daarin zijn onze nieuwe doelen en prioriteiten voor de periode 2019-2023 gesteld. Om de voortgang in de realisatie van onze doelen te kunnen volgen, is het nodig om hieraan gerelateerde gegevens te verzamelen en deze te presenteren. In 2019 is, samen met Saxion en de afdeling Kennis & Verkenning van de gemeente Deventer, gewerkt aan het ontwikkelen van de Cleantech Regio Monitor die de Stedendriehoek Index vervangt. Vanuit verschillende bronnen, databases en zelf ontwikkelde KPI's is deze monitor tot stand gekomen. Met de Cleantech Monitor presenteren we meer kwantitatieve gegevens over de voortgang op onze ambities. Daar waar mogelijk wordt het aangevuld met kwalitatieve informatie.

Er is voor gekozen om de focus te leggen op de drie hoofdthema's: Energietransitie, Circulaire Economie en Human Capital met een tweetal hoofdindicatoren en een zestal sub-indicatoren per thema.

Op 1 juli 2020 is de Cleantech Regio Monitor tijdens een webinar live gegaan. Gehost door het lectoraat Regio-ontwikkeling van Saxion met bestuurders en (beleids)medewerkers van de samenwerkende drie O's (triple helix).

Nu wordt er hard gewerkt aan de doorontwikkeling van de Monitor op basis van de laatste ontwikkelingen, zoals de Regio Deal, de start van het Regionaal Perspectief 2030 om te komen tot een vernieuwd dynamisch overzicht, ook wel dashboard genoemd.

4.5.3 Atlas en Places of Hope/Wij maken de Cleantech Regio

De vorming van een gebiedsatlas met een 15-tal thematische kaarten met daarbij inhoudelijke informatie is gestart in 2019. Dit doen wij samen met de provincies Overijssel en Gelderland, onze gemeenten en onze partners. Uitvoering van dit traject volgt in 2021. Het doel hiervan is om de regio te positioneren aan de hand van feiten, kengetallen, waarden, landschappelijke systemen en ruimtelijke structuren.

Dit zal gekoppeld worden aan een programma van dialoog met de samenleving, kenniscreatie en expositie onder de titel *Cleantech Regio Academie, Wij maken de Cleantech Regio*. Hierbij zijn naast de provincies ook de architectuurcentra Rondeel (Deventer) en Bouwhuis (Apeldoorn) betrokken, evenals het ministerie van BZK.

5 DUIDING ROL EN POSITIE STRATEGISCHE BOARD EN RESULTATEN

De Cleantech Regio overlapt met meerdere provincies, COROP-gebieden en andere statistische gebiedsindelingen. Het is niet eenvoudig om eenduidige informatie over onze regio samen te stellen. Dit speelt ons soms parten om goed cijfermateriaal boven water te krijgen. Vandaar ook dat de Monitor Cleantech Regio is opgericht om meer duiding te krijgen en trends zichtbaar te maken.

Als Cleantech Regio hebben we de ambitie van een energie neutrale regio al voor het eerst in 2008 uitgesproken en we willen dit in 2030 bereikt hebben. In veel regio's en gemeenten wordt inmiddels ook gewerkt aan de verduurzaming van de samenleving. Daarin zijn we niet meer uniek, in onze doelstellingen voor 2030 wel. Er vindt in de loop van 2020/2021 een herijking plaats van de geformuleerde doelen op basis van de Monitor, de Regio Deal en de veranderende omgeving. De ambities van de Cleantech Regio kunnen alleen in gezamenlijkheid bereikt worden. We zijn immers een kennis- en netwerkorganisatie. Om een versnelling in die ambitie te kunnen aanbrengen heeft de Board in de tweede helft van 2019 ervoor gekozen om een kwartiermaker aan te stellen. Met als doel een effectievere en efficiëntere werkorganisatie neer te zetten van zowel de Regio Dtedendriehoek als de Strategische Board. Om dit te bereiken heeft de kwartiermaker een voorstel gedaan om te komen tot een interim directie die dit proces in 2020 gaat vormgeven.

Aanvankelijk was de intentie om de werkorganisaties van GR en Board in elkaar te schuiven onder leiding van één secretaris-directeur. Bij het doorlopen van dit proces kwam er duidelijkheid in de rollen en doelstellingen van zowel GR als Board; het werd helder hoe beide organisaties zich tot elkaar verhoudend. Dit voortschrijdend inzicht heeft tot andere bestuurlijke inzichten geleid dan aanvankelijk gedacht, met als positief resultaat dat op 1 juli 2020 de organisatieverandering is afgerond.

De interim directie heeft een nieuwe structuur neergezet en is inmiddels vervangen door een nieuwe directie die als opdracht heeft de ingezette strategie verder uit te bouwen. Op 1 juli 2020 'stonden' beide werkorganisaties en startte Ineke Lijnema formeel als secretaris voor de GR Regio Stedendriehoek en Arko van Brakel als directeur bij de stichting Strategische Board. Een proces van organisatieverandering brengt altijd onrust en onzekerheid met zich mee. Dit heeft, vooral in de eerste helft van het jaar voor het vertrek van collega's gezorgd, o.a. binnen het Business development-team

en het gezamenlijke team Communicatie. Vanaf 1 juli is er met nieuw elan verder gebouwd aan de themalijnen. Ook voor onze eigen werkgorganisatie geldt immers: samen maken we de regio!

6 BEDRIJFSVOERING EN ORGANISATIE

Samenstelling bestuur

Het bestuur van de Board bestaat per 31 december 2020 uit de volgende leden:

- Sebastiaan van 't Erve (onafhankelijk voorzitter)
- Ineke van Oldeniel (lid, lid College van bestuur Saxion, namens Onderwijs)
- Ronald van Wetering (lid, directeur grootzakelijk Rabobank Twente Achterhoek, namens ondernemers)
- Erik Visser (lid, wethouder gemeente Epe, namens overheid)
- Jeroen Joon (lid, wethouder gemeente Apeldoorn, namens overheid)
- Jos van Deursen (lid, voorzitter College van bestuur Aventus, namens onderwijs)
- Maarten Streppel (lid, directeur/eigenaar Salland Storage, namens ondernemers)
- Thomas Walder (lid, wethouder gemeente Deventer, namens overheid)
- Mike Tijdink (lid, interim bestuurder vanuit OCR, algemeen directeur QolorTech, namens ondernemers) tot 9 december 2020
- Margien Storm van Leeuwen (tot 1 juli 2020), daarna Arko van Brakel (vanaf 1 juli 2020, algemeen directeur)

Van adviestafels naar themalijnen

De Board laat zich bijstaan door **adviestafels** op de verschillende onderwerpen van haar werkterrein. De kerntaak van tafels is het genereren van inspiratie/vernieuwing, het verzorgen van een antennefunctie in de regio en het (on)gevraagd adviseren van de Board. In de loop van 2019 is door de Board aangegeven dat we overgaan naar regiegroepen. Deze zijn in de loop van 2020 doorontwikkeld in de transitiefase tot themalijnen met een andere rol en functie. In deze nieuwe setting zijn ook de actieplannen per themalijn ontwikkeld voor 2021 door de themalijnmanagers in samenspraak met hun stakeholders.

- De themalijnmanager **Human Capital** is Shira van der Werf, ondersteund door een businessdeveloper. Portefeuillehouders zijn Thomas Walder en Jos van Deursen.
- De themalijnmanager **Energietransitie** is Menno van Luijn, ondersteund door een businessdeveloper. Portefeuillehouder is Mike Tijdink.
- De themalijnmanager **Circulaire Economie** is Barbara Middelhoff, ondersteund door een businessdeveloper. Portefeuillehouder is Erik Visser.

Secretariaat

Het secretariaat van de Board is gevestigd in Twello, gemeente Voorst. Vanaf 6 januari 2020 nam Margien Storm van Leeuwen als interim-directeur tijdelijk waar. Arko van Brakel is de nieuwe directeur met ingang van 1 juli 2020.

Financiën

De regiogemeenten dragen financieel bij aan het functioneren van de Board met € 2,- per inwoner/per jaar. Ook de provincies Gelderland en Overijssel dragen substantieel bij. De jaarrekening 2020 is beschikbaar op onze site www.cleantechregio.nl onder het kopje over ons.

Contactgegevens Strategische Board Stedendriehoek

Adres Hietweideweg 20, 7391 XX Twello
Postbus 120, 7390 AC Twello
Mail info@cleantechregio.nl
Website www.cleantechregio.nl
KvK nr 59179465
BTW nr NL823354385B01